

Фітосанітарний стан сільськогосподарських рослин станом на 15 лютого 2019 року

Повсюди агрокліматичні умови (різкі перепади температур, опади у вигляді дощу та снігу, ущільнення снігового покриву, утворення “блюдець” в понижених місцях рельєфу, подекуди льодяної кірки) негативно вплинули на життєздатність **мишоподібних гризунів**. За результатами проведеного моніторингу спеціалістами фітосанітарної безпеки затоплення нір гризунів становить 10-20, макс. 40-60% в понижених місцях рельєфу (Львівська, ін. обл.). У посівах **озимих зернових** та **ріпаку** зберігається 0,5-3 жилих колоній на гектарі, в кожній з яких по 3-8 жилих нір, **багаторічних травах, неугіддях** 2-4 жилих колоній на гектар.

У закритих стаціях мишоподібні гризуни знайдені повсюди. В зерносховищах процент попадання в пастки становить 2%, в продовольчих складах – 1%. По видовому складу переважає миша хатня. Боротьба з гризунами в закритих стаціях проводиться пастковим методом, природними ворогами та розкладанням отруєних принад.

Надалі розвиток мишоподібних гризунів залежатимуть від погодно кліматичних умов, сприятливе поєднання яких зумовлюватиме збільшення чисельності та шкідливості ссавців. За середньодобової температури +5°C відновиться розмноження та переселення гризунів у посіви озимих зі скірт соломи, інших стацій. Посіви зі щільністю понад 3-5 колоній на гектар потребують захисту через внесення в жилі нори родентицидів дозволених до використання на території країни.

За результатами лабораторного аналізу рослин **озимих пшениці, ячменю, жита**, відібраних з монолітів, виявлено інфекційний запас збудників **борошністої роси** (0,5-1%, в осередках Запорізької, Київської обл.), **септоріозу, гельмінтоспоріозу** (0,5%), **кореневих гнилей** (1% рослин в осередках Чернівецької обл.), інших хвороб. Рослини озимого ріпаку уражені **переноспорозом** (0,5-1%).

За потепління через високий рівень ураженості рослин озимини можливий масовий розвиток хвороб. Тому, ефективним заходом оздоровлення рослин та покращення стану посівів буде ранньовесняне боронування з прикореневим підживленням мінеральними добривами.

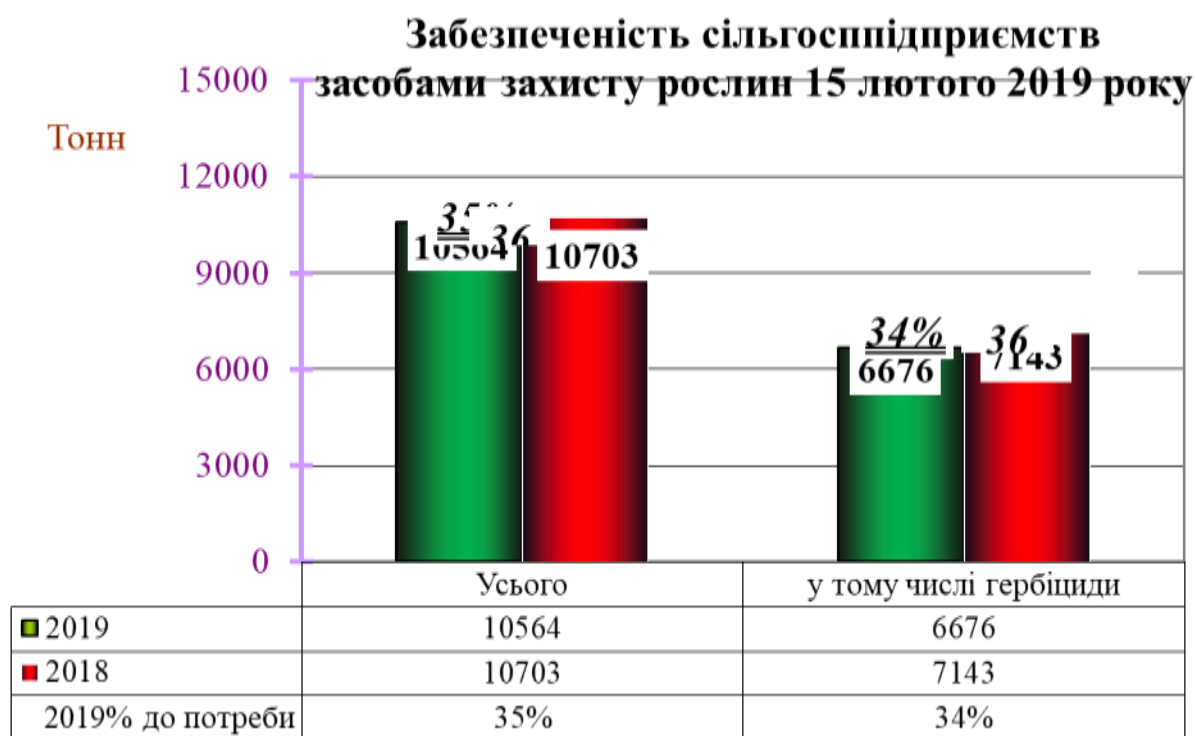
Фітоекспертизою насіння **ярих зернових** та **зернобобових культур** встановлено зараженість його збудниками **альтернаріозу, гельмінтоспоріозу, фузаріозу, аскохітозу, бактеріозу, плісені** тощо в межах 3-10% (Вінницька, Львівська, Чернівецька обл.), що свідчить про обов'язкове оздоровлення насіння шляхом протруювання його за 2-3 тижні до сівби препаратами відповідного спектра фунгітоксичної дії та рівня захисної спроможності стосовно комплексу хвороб.

Перевіркою насінневого, продовольчого та фуражного зерна в зерносховищах усіх форм власності виявлено 9-54% його засміченого **комірними довгоносиками, борошнідами, великим борошняним хрущак, кліщами, гороховим зерноїдом** тощо за чисельності 2-5 екз на 1 кг зерна. Тому, контроль за станом збереження зерна та зернопродуктів варто проводити постійно і в разі виявлення живих комірних шкідників приступити до обеззаражування збіжжя через фумігацію дозволеними препаратами відповідно до діючих рекомендацій.

Також необхідно для відводу талих вод провести очистку снігу навколо складів. Інакше, при підвищенні температури навколишнього повітря цей сніг розтане, і вода буде стікатися в сховище, підвищуючи вологість насіння. А це вже є сприятливою умовою для розвитку комірних кліщів, які завдають великої шкоди насінню при неправильному зберіганні. В першу чергу кліщі ушкоджують зародок насіння, знижуючи тим самим їх схожість, забруднюють насіння шкірками, екскрементами. Масове розмноження кліщів у період зберігання насіння призводить до різкого підвищення їх температури і вологості, тобто самозігрівання.

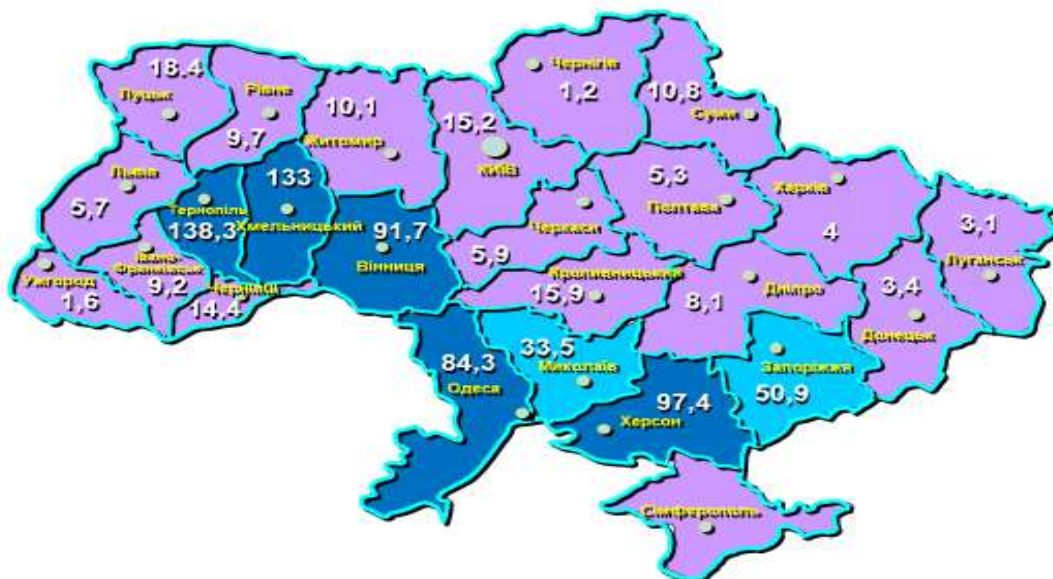
В господарствах здійснюється фітосанітарний нагляд за посівами озимих зернових та ріпаку.

За оперативною інформацією про хід робіт із захисту рослин, наданою Головними управліннями Держпродспоживслужби в областях станом на **15 лютого 2019 року** для проведення робіт із захисту посівів сільськогосподарських культур забезпеченість сільгосп підприємств препаратами становить **10,6 тис. тонн** пестицидів, або **35%** до потреби в I півріччі 2019 року, в тому числі – **6,7 тис. тонн** гербіцидів, або **34%** до потреби в них, що відповідає аналогічним показникам 2018 року.

Захист сільськогосподарських угідь від мишоподібних гризунів проведений на площі: всього **771 тис. га** (в 2017 році – 617 тис. га), з яких озимих зернових культур оброблено **481 тис. га** (в 2017 році – 403 тис. га).

Оперативна інформація
про обсяги захисту сільгоспугідь від мишоподібних гризунів
в осінньо-зимовий період 2018-2019 рр., тис. га
(станом на 15.02.2019р.)

Найбільше захист сільгоспугідь від мишоподібних гризунів проведений в господарствах Тернопільської (**138,3** тис. га), Хмельницької (**133** тис. га), Херсонської (**97,4** тис. га), Вінницької (**91,7** тис. га) і та Одеській (84,3 тис. га) областей.

Хімічними родентицидами оброблено **692** тис. га, біологічними – **80** тис. га сільгоспугідь.

Догляд за посівами озимих культур та багаторічними насадженнями триває.